

Stadin ammatti- ja aikuisopiston paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvan Tekstiilipinnan muokkaaminen –tutkinnon osan hyväksyminen

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto päättää hyväksyä seuraavan Stadin ammatti- ja aikuisopiston uuden paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvan tutkinnon osan esittelijän esityksen mukaan:

Tekstiili- ja muotialan perustutkinto sekä taideteollisuusalan perustutkinto: Tekstiilipinnan muokkaaminen, 15 osaamispistettä.

Esittelijän perustelut

Valtakunnallisten tutkinnon perusteiden tavoitteena on, että tutkinnon suoritettuaan opiskelijalla on ammattialan laaja-alainen ammattitaito. Opiskelijan on mahdollista sisällyttää tutkintoonsa valinnaisena tutkinnon osana paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa. Valtakunnalliset tutkinnon perusteet eivät huomioi ammatillisen osaamisen maantieteelliseen sijaintiin perustuvia tarpeita. Lisäksi työelämällä on eri alueilla erilaisia osaamisen tarpeita, joita opiskelijan on perusteltua oppia työllistymisen edistämiseksi. Tämän vuoksi osassa perustutkinnoista on perusteltua tarjota koulutuksen järjestäjän omia paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvia tutkinnon osia.

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Tutkinnon muodostumissääntöjen mukaisesti ammatillisissa perustutkinnoissa paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa voi olla laajuudeltaan 5–15 osaamispistettä. Opiskelija voi sisällyttää opintoihinsa vain yhden paikallisen tutkinnon osan, vaikka se olisi pienempi kuin 15 osaamispistettä ja koulutuksen järjestäjä tarjoaisi useampia alle 15 osaamispisteen kokonaisuuksia.

Koulutuksen järjestäjä suunnittelee ja tarjoaa paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvia tutkinnon osia syventämään valtakunnallisten tutkinnon perusteiden osaamista sekä vastaamaan paikallisiin osaamisen tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää laajuuden osaamispisteinä. Lisäksi koulutuksen järjestäjä määrittelee tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin valtakunnallisissa ammatillisissa tutkinnon osissa.

Stadin ammatti- ja aikuisopisto sijaitsee Helsingissä, joka pääkaupunkina ja osana pääkaupunkiseutua tuo omia tarpeitaan ammatilliselle osaamiselle. Helsingin ympäristö ja palvelut ovat erityislaatuista monessa suhteessa muuhun Suomeen. Helsinki on Suomen kulttuurillinen, hallinnollinen, poliittinen ja liike-elämän keskus. Tämä tuottaa osaamiselle alueellisia erityistarpeita, joihin alueella tarjottavan koulutuksen tulee vastata. Stadin ammatti- ja aikuisopiston paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvilla tutkinnon osilla tuotetaan omalta osaltaan osaamista alueellisiin tarpeisiin. Suuri osa Stadin ammatti- ja aikuisopiskelijoista työllistyy pääkaupunkiseudulle, jolloin alueellisen osaamistarpeiden täyttäminen lisää työllistymismahdollisuuksia.

Erityisesti pääkaupunkiseudulla tarvitaan teattereiden sekä elokuva- ja televisiotuotantojen palvelukseen puvustuksen ja lavastuksen ammattilaisia, joilla on osaamista tekstiilipintojen muokkaamiseen. Tutkinnon osa antaa tekstiili- ja muotialan sekä taideteollisuusalan

opiskelijoille valmiudet toimia laajemmin työelämässä. Monialaiset taidot esimerkiksi ompelutaitojen lisäksi parantavat työllistymistä elokuva, tv- ja teatteriproduktioihin. Tutkinnon osa edistää alalla jo olevien ammattilaisten työllistymistä. Tutkinnon osaa voidaan tarjota myös täydennyskoulutuksena alan osaajille, jotka haluavat vahvistaa osaamistaan materiaalien pintakäsittelyssä. Aloilla on paljon tekijöitä, jotka kaipaavat koulutusta ammattilaisille suunnatuilta erikoistekniikkakursseilta. Koulutustarjonnassa on tällä hetkellä vain harvoin toteutettavia teatterialan kiltojen järjestämiä lyhytkursseja.

Näyttämötaiteen sekä elokuvan ja television tuotannoissa on tarve muokata rooliasuja ja lavastusmateriaaleja erikoistekniikoilla, jotta ne saadaan esityksen suunnitellun visuaaliseen ilmeen mukaiseksi. Pukusuunnittelijan vision pohjalta hankitut vaatteet, asusteet ja sisustustekstiilit voivat olla uusia tai kierrätystuotteita. Niiden muokkaaminen roolihenkilön hahmoon sopivaksi vaatii vielä usein kuluttamista, maalaamista ja muuta työstämistä, jotta saavutetaan esimerkiksi likainen, kauhtunut tai fantasiamaailman kiiltävä ja loistava ilme. Tarve muokkaukseen voi tulla myös siitä, että aikakauden tuotteita ei ole saatavilla valmiina tai esityksen suunnittelijat luovat materiaaleille täysin uusia omia visuaalisia ulkoasuja, jotka toteutetaan tekstiilejä maalaamalla, kuvioimalla painaen tai muuten koristelemalla.

Tekstiilipinnan muokkauksen tekniikoiden testaus ja kokeilu on tärkeä vaihe esityksen visuaalisen ilmeen suunnittelussa, sillä kokeilumalleja käytetään keskustelussa pukusuunnittelijan ja muun työryhmän kanssa. Pukuluonnoksen pohjalta puvustajan on pystyttävä valitsemaan sopivat muokkausmenetelmät ja työstettävä tuote vaaditussa aikataulussa. Muokkaustarpeet ja -tekniikat voivat toisaalta elokuva- ja televisiotuotannoissa syntyä myös vasta kuvaustilanteessa, jolloin toteutus tehdään nopeasti. Produktioissa työskentelevä tekstiili- ja muotialan tai taideteollisuusalan työntekijä joutuu työssään reagoimaan nopeasti erilaisiin pintakäsittelytarpeisiin ja tarvitsee taitoja niiden kohtaamiseen.

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvasta Tekstiilipinnan muokkaaminen –tutkinnon osasta on tehty toteutussuunnitelma, jossa paikallisiin tarpeisiin ja työelämän vaatimuksiin vaadittavat ammattitaitovaatimukset, sisällöt ja arviointi on kuvattu yksityiskohtaisesti. Päätösehdotuksessa on liite, jossa on kuvattu uusi paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva Tekstiilipinnan muokkauksen tutkinnon osa ammattitaitovaatimuksineen. Tutkinnon osaa on mahdollista sisällyttää sekä Tekstiili- ja muotialan perustutkintoon että taideteollisuusalan perustutkintoon.

